

2021 08 19, Klaipėda

ABSURDO HUMORO STRATEGIJOS KINĖ

Akvilė Gelažiūtė

Darbo vadovės: Prof. Dr. Aušra Martišiūtė – Linartienė, Doc. dr. Giedrė Beinoriūtė

Absurdas – kas tai?

„Šiandien, kai mirtis ir senatvė vis labiau slepiasi už eufemizmų ir paguodžiančio vaikiško vapaliojimo, o gyvenimui gresia būti užgniaužtam masinio vartojimo hipnotizuojančio vulgarumo, poreikis priešpastatyti žmogų realiai jo situacijai yra svarbesnis nei bet kada.“ (M. Esslin)

Termino vartojimą būtų galima suskirstyti į tris būdus: 1. Absurdas kaip **kultūrinis laikotarpis** (XX a. antra pusė); 2. Absurdas kaip **filosofijos kategorija**, besiplakanti su egzistencializmu; bei 3. Absurdas kaip tam tikros **nesenstančios nuostatos**, egzistavusios per visą literatūros istoriją nuo senovės graikų laikų.

Tyrimo aktualumas ir naujumas

- Nepaisant to, kad kinas yra puiki terpė skleisti absurdui, absurdo kinas yra beveik **nenagrinėtas**.
- Absurdizmo idėjos surišamos su humoro teikiama galimybe individams ar masėms dorotis su sunkumais tampa aktualia menine strategija vis plačiau naudojama autoriniame vaidybiniam ir dokumentiniam kine.

Kadras iš „Iglu“ (2015) (rež. Marija Kavtaradzė ir Vytautas Katkus, op. Vytautas Katkus)

Tyrimo prielaida

- Kadangi šiuolaikinė visuomenė yra persisotinusi informacija, autorinio kino režisieriams norint pasiekti auditoriją, atsirado papildomas iššūkis – apeiti eilinio žmogaus išaugusį nenorą klausytis ir juo labiau keistis.
- Darbe iškeliama prielaida, jog išaugęs absurdo filmų kiekis yra susijęs su menine strategija, kuomet žiūrovams siūloma problemas spręsti nuo jų atsitraukus, per humorą, su specialia, absurdui būdinga, raiška.

The mouth was full of blood.

Kadras iš „Atkūrimas“ (2020) (rež. Laurynas Bareiša, op. Narvydas Naujalis)

Tyrimo objektas ir tikslas

Tyrimo objektas: Šiuolaikiniai kino filmai*, kuriuose naudojamas absurdo humoras.

Tyrimo tikslas: Ištirti šiuolaikiniame kine per absurdą kuriamą humorą, jo strategijas, nustatyti ir išskirti naudojimo funkcijas.

Metodai

Tyrimo metodai:

- Mokslinės literatūros analizė;
- Filmų recepcijos, turinio bei formos ir režisūrinio metodo analizė;
- Režisierių pasisakymai spaudoje bei interviu;
- Kūrybinio dienoraščio tyrimas;

- *Pokalbiai su kolegomis*

Vidinis kadro neatitikimas

Absurdo humoro strategijos kine pavyzdys:

Vidinis kadro neatitikimas / stop-kadrai iš „How To Small Talk“, John Wilson, 2020

Meninė dalis: „2,2 atmosferos“

- Filmo pagrindinė tema – moters socialinės lyties vaidmuo šiuolaikinėje visuomenėje.
- Problema – didžiajai daliai visuomenės ši tema yra atgrasi, erzinti, kelianti atmetimo reakciją.
- Pasirinkta prieiga – taikant absurdo humoro priemones (siurrealumas, „išvirkščias“ pasaulis, nesusišnekantys personažai ir t.t.) pateikti filmo temą taip, kad ji nekeltų pasipriešinimo, atskleistų problematiką.

Ačiū už dėmesį!